

Fabijan je uzbuđeno uvježbavao svoj govor kojeg je trebao sutradan da održi pred masom ljudi. Bio je uvjeren da će se oni okupiti. Uvijek je želio ugled i moć, a sada su se njegovi snovi počeli ostvarivati.

On je bio zanatlija, izrađivao je nakit i razne ukrase od srebra i zlata. Međutim, nije bio zadovoljan time da radi samo da bi preživljavao, on je bio u potrazi za uzbuđenjima i izazovima.

Ljudi su generacijama koristili sistem robne razmjene. Čovjek je izdržavao svoju porodicu osiguravajući sve što joj je potrebno ili bi se specijalizirao u određenoj struci. Kada bi proizveo neki višak, on bi ga razmjenjivao s viškovima koje su proizveli drugi.

Dan na tržnici bio je uvijek bučan i prašnjav, ali ljudi su se ipak radovali žagoru i pogađanjima, a posebno druženju. Bilo je to mjesto puno sreće i zadovoljstva ali sada je već bilo previše ljudi i previše svađe. Nije više bilo vremena za razgovor – tako se i pojavila potreba za nekim boljim sistemom.

Ljudi su uglavnom bili sretni i uživali su u plodovima svoga rada.

U svakoj društvenoj zajednici bila je formirana jedna jednostavna vlada s ciljem zaštite individualnih sloboda i prava, kao i osiguranja da se nikoga ne prisiljava da čini nešto protiv svoje vlastite volje.

To je bila jedna i jedina svrha vlade, dok je svakog guvernera dobrovoljno podržavala lokalna zajednica koja ga je izabrala.

Međutim, sajmeni dan je bio jedini problem kojeg nisu mogli riješiti. Vrijedi li jedan nož dvije košare kukuruza ili ne? Vrijedi li krava više od kola...itd. Nikome nije padao na pamet neki bolji sistem trgovine.

Tada je Fabijan proglasio: "Imam rješenje za ove probleme i pozivam sve na sutrašnji javni skup."

Sljedećeg dana došlo je do velikog okupljanja ljudi na gradskom trgu i Fabijan je tamo objasnio sve o jednom novom sistemu kojeg je nazvao "novac". Zvučalo je dobro. "Kako ćemo započeti?" pitali su ljudi.

"Zlato od kojeg sam izrađivao ukrase i nakit je izvrstan metal. Ne trune, ne hrđa, a dugo traje. Napravit ću novčiće od zlata, a svaki novčić nazvat ćemo 'dolar'."

Objasnio je sve prednosti tog sistema i kako će 'novac' biti sredstvo za razmjenu - mnogo bolje od robne razmjene.

Međutim, jedan od guvernera je izrazio sumnju: "Neki ljudi bi mogli iskopati zlato i napraviti svoj vlastiti novac". "To bi bilo vrlo nepravedno", spremno je uzvratio Fabijan, "Samo one kovanice koje će biti odobrene od vlasti moći će se koristiti, a one će imati na sebi utisnut poseban žig." Ovo se učinilo razumnim i predloženo je da svi dobiju podjednak iznos. "Ali ja zaslužujem više, svi koriste moje svijeće," oglasio se svjećar. "Ne," uskočio je stočar, "Bez hrane nema života",

mi stočari trebamo dobiti najviše." I tako je došlo do svađe.

Fabijan ih je pustio da se svađaju neko vrijeme, a onda je rekao: "**Budući da se ne možete složiti, predlažem da svako uzme od mene onoliki iznos koliki god želi. Neće biti ograničenja, osim vaše sposobnosti da mi vratite dug.**
Što više uzmete, više ćete morati otplatiti u roku od godinu dana. "A što ćeš ti dobiti?", zapitali su ga ljudi.

"S obzirom da ja pružam usluge tj. snabdijevam vas novcem, naravno da zaslužujem i plaću za taj moj posao. Recimo da za svakih 100 novčića koje podignete, vratite 105 za svaku godinu duga. Tih 5 kovanica će biti moja naknada koju ćemo zvati 'kamatom'.

Ovo se činilo kao jedino rješenje, a pored toga, 5% je zvučalo kao mala naknada. "Dođite sljedećeg petka, pa ćemo početi."

Fabijan nije gubio vrijeme. Izrađivao je kovanice danonoćno i krajem sedmice već je bio spreman. Ljudi su se okupili ispred njegove radnje i nakon što su guverneri pregledali i odobrili kovanice, počeo je taj novi sistem. Neki su posudili samo malo i otišli da ga odmah isprobaju.

Novac ih je oduševio, te su odmah počeli sve vrednovati u zlatnicima ili dolarima. Vrijednost svake stvari bila je nazvana 'cijenom', a cijena je ovisila o količini rada uloženog u njenu proizvodnju. Ukoliko je nešto iziskivalo dosta rada, cijena je bila velika, a ukoliko je iziskivalo malo truda, cijena je bila prilično niska.

U jednom gradu živjeo je čovjek po imenu Alan, koji je tamo bio jedini urar. Cijene njegovih satova bile su veoma visoke jer su mušterije bile voljne dobro platiti kako bi mogle imati jedan od njegovih satova.

Tada je drugi čovjek počeo izrađivati satove i ponudio ih po nižoj cijeni kako bi ih lakše prodao. Alan je bio prisiljen sniziti svoje cijene i proizvoditi još kvalitetnije satove. **To je bila prva izvorna slobodna konkurencija.**

Isto se desilo s graditeljima, prijevoznicima, računovođama - u stvari sa svakom branšom. Mušterije su uvijek birale ono što su smatrale da je najbolja pogodba - imali su slobodu izbora. **Nije bilo vještačkih zaštita poput licenci i tarifa koje bi sprječavale druge ljude da ulaze u poslovne odnose.**
Standard života se poboljšao, i nije prošlo dugo, a ljudi su se pitali kako su uopće mogli prije bez novca.

Krajem godine Fabijan je napustio svoju radnju i posjetio je sve ljude koji su mu dugovali novac. Neki su imali više nego što su posudili od njega, a neki manje, s obzirom da je količina izdanog novca bila ograničena. Oni koji su imali više nego što su uzeli, platili su Fabijanu 100 kovanica plus 5, ali su ipak trebali posuditi ponovo, kako bi nastavili.

Drugi su otkrili po prvi put u životu da su dužni. Prije nego što bi im posudio još novca, Fabijan bi im stavio hipoteku na neki dio imovine. Većini ljudi je onih 5% bilo teško za pronaći.

Nitko nije shvatio da kao jedna cjelina, zemlja nikad neće moći da se otarasi duga sve dok se sav novac ne otplati, pa čak ni tada, zbog onog dodatka od 5 na svakih 100, koji uopće nikada nije ni bio posuđen. Nitko osim Fabijana nije mogao vidjeti da je nemoguće platiti kamatu s obzirom da taj novac nije ni bio izdan, dakle nekome je morao nedostajati.

Istina je da je Fabijan potrošio nešto novca, ali on nije nikako mogao potrošiti 5% od čitave ekonomije na samog sebe. Ljudi je bilo na tisuće, a Fabijan je bio samo jedan. Uz to je još uvijek bio bogati zlatar koji je zarađivao za jedan udoban život.

Za svoje trgovine Fabijan je imao jedan trezor i ljudima se činilo pogodnim da ostave nešto od svojih zlatnika na čuvanje. On je zaračunavao jednu malu naknadu za tu uslugu koja je ovisila o iznosu i vremenu na kojeg je novac bio pohranjen. Vlasnicima je davao potvrde za njihove uložene iznose.

Kad je netko otišao u kupovinu, nije nosio sa sobom hrpu zlatnog novca namjenjenog trgovcu, nego samo potvrdu s vrijednošću dobara koje je želio kupiti.

Trgovci bi priznavali te potvrde kao valjane, te su ih prihvatali imajući na umu da ih mogu uvijek odnjeti kod Fabijana i tamo podići odgovarajući iznos novca. Potvrde su se počele širiti iz ruke u ruku umjesto da se to radi sa zlatom. Ljudi su imali veliko povjerenje u te potvrde – smatrali su ih isto vrijednima kao i novac.

Nedugo zatim, Fabijan je primjetio kako ljudi neobično rijetko podižu svoje zlatne kovanice.

Tako je pomislio: "Eto, imam toliko tog zlata, a još uvijek sam zanatlija koji teško radi. To nije u redu. Postoje stotine ljudi koji bi bili sretni da mi plate kamatu za korištenje ovog zlata koje ovdje leži i kojeg malo tko uopće podiže. **Istina, to zlato nije moje, ali se ono nalazi kod mene - a to je ono što je bitno.** Uopće ne trebam ni kovati nove novčiće, kad mogu koristiti ove koji su pohranjeni u mom trezoru."

Isprva je bio vrlo oprezan, posuđujući samo par kovanica na neko vrijeme, uz veliku garanciju da se oni vrate. No postepeno je postajao sve odvažniji posuđujući veće i veće iznose.

Jednog dana od njega je bio zatražen veliki iznos kovanica. Fabijan je predložio: “Umjesto da nosite sav taj novac sa sobom, mogu vam izdati jednu ili više potvrda na vaše ime za sumu novca kojeg tražite”. Klijent se složio i Fabijan mu je izdao potvrde. Tako je on dobio kredit, a i zlato je još ostalo u njegovom trezoru. Pošto je klijent otišao, Fabijan se zadovoljno smijao. Mogao je zadržati svoj kolač, čak i ako ga pojede. Mogao je posuđivati zlato, a istovremeno ga i dalje držati u svom trezoru.

Prijatelji, stranci, pa čak i neprijatelji trebali su financijska sredstva kako bi održavali svoje poslovanje, a sve dok su imali pokriće, mogli su posuđivati koliko god bi im trebalo. Jednostavnim izdavanjem potvrda Fabijan je mogao 'posuđivati' novac drugima u vrijednosti nekoliko puta većoj od vrijednosti zlata koje nije bilo njegovo ali se nalazilo u njegovoj riznici. Sve je bilo sigurno, a problemi bi nastali samo u slučaju da se stvarni vlasnici pojave i zatraže svoje zlato ili kod gubitka povjerenja ljudi.

On je uredno čuvao knjigu koja mu je pokazivala dugove i kredite svake osobe. Posao posuđivanja novca pokazao se veoma unosnim.

Njegov položaj u društvu je rastao onoliko koliko i njegovo bogatstvo. Postao je značajan čovjek kojeg se moralo poštovati. Kad se o financijama radilo, njegova riječ se uzimala kao svetinja.

Fabijanova djelatnost pobudila je znatiželju zlatara iz drugih gradova. Tako su se oni okupili jednog dana i posjetili ga. **On im je rekao šta radi, ali im je posebno naglasio potrebu za tajnošću.**

Ako bi se njihov plan razotkrio, cijela shema bi propala, pa su se tako dogovorili da stvore jedan tajni savez.

Svi su se vratili u svoje gradove i počeli raditi onako kako ih je Fabijan podučio.

Ljudi su sada prihvaćali potvrde vrijednima poput samog zlata, a mnoge potvrde su također bile deponirane na čuvanje u riznicama, isto kao i zlatne kovanice. Kad bi jedna stranka htjela platiti drugoj za određenu robu, jednostavno bi napisala kratku obavijest Fabijanu da prenese novac sa njegovog računa na drugu stranku. Fabijanu je trebalo samo par minuta da prebaci cifru.
Ovaj je novi financijski sistem postao je vrlo popularan, a te potvrde su nazvane - 'čekovi'.

Jedne noći u kasne sate, zlatari su održali još jedan tajni sastanak i Fabijan im je otkrio novi plan. Narednog dana sazvali su sastanak sa namjesnicima i Fabijan započne ovako: "Potvrde koje mi izdajemo su postale vrlo popularne. Bez sumnje, većina vas namjesnika ih koristite također jer ih smatrate vrlo praktičnim." Guverneri su potvrdili klimanjem glave pitajući se u čemu je problem. "Dakle," nastavio je, "neke potvrde su krivotvorili falsifikatori. To se mora zaustaviti."

Namjesnici su se uplašili. "Što možemo učiniti?" pitali su Fabijana, koji im je na to odgovorio: " **Moj prijedlog je da bi vlasti trebale štampati potvrde na poseban papir vrlo složenog dizajna, te da svaka novčanica bude potpisana lično od strane glavnog guvernera."**

Mi, zlatari ćemo sa zadovoljstvom platiti troškove štampanja, jer će nam to uštedjeti mnogo vremena koje koristimo pišući potvrde. Namjesnici su zaključili kako je njihov posao da štite ljude od falsifikatora i složili se s tim da štampaju novčanice.

"Nadalje", dodao je Fabijan, "Neki ljudi su se obogatili kovanjem vlastitog zlatnog novca. Predlažem da donesete zakon da svako ko nađe zlatno grumenje bude obavezan predati ga. Naravno, oni će za to biti nagrađeni potvrdama i kovanicama."

Zamisao je dobro zvučala i bez puno razmišljanja odštampan je velik broj 'novčanica'. Svaka je imala na sebi napisanu vrijednost - $1, $2, $5, $10 itd. Zlatari su platili male troškove štampanja.

Novčanice su bile mnogo prikladnije za nositi i uskoro su postale naširoko prihvaćene. **Uprkos svojoj popularnosti, ove nove novčanice i kovanice su korištene tek za 10% transakcija. Statistika je pokazivala da je čekovni sistem pokrivao 90% svih poslovnih odnosa.**

Tako je započeo sljedeći dio plana. Do sada, ljudi su plaćali Fabijanu da čuva njihov novac. Kako bi privukao više novca na pohranu u svoje trezore, Fabijan je ponudio da plaća 3% kamate na njihov novac.

Većina ljudi je vjerovala kako im on posuđuje zaradu od onih 5% i kako je njegov profit 2%. Na kraju krajeva, ljudi su smatrali kako je puno bolje dobivati 3%, umjesto da plaćaju za čuvanje njihovog novca.

Količina ušteđevina je rasla u Fabijanovoj riznici tako da je on sada s tim dodatnim parama mogao drugima posuđivati $200, $300, $400 a ponekad i do $900 za svakih $100 u novčanicama i kovanicama koje su kod njega bile deponirane. Morao je biti oprezan da ne prekorači omjer od 9 prema 1 jer je jedna od devet osoba zahtjevala novčanice i kovanice za upotrebu.

Kada nebi bilo dovoljno novca na raspolaganju, ljudi bi postali sumnjičavi, posebno zato što su im štedne knjižice pokazivale koliko novca su povjerili na čuvanje. U svakom slučaju, na 900 dolara u knjiškim ciframa koje je Fabijan posuđivao pišući sam čekove, on je mogao tražiti do 45 dolara u kamatama, dakle 5% na 900 dolara. Kada bi zajam plus kamata bili isplaćeni - dakle 945 dolara, 900 dolara je bivalo otpisano s liste dugova, dok je Fabijan zadržavao 45 dolara kamate. On je bio prilično voljan platiti 3 dolara kamate na izvornih 100 dolara koji nikad nisu ni izašli iz njegovog trezora. **Ovo bi značilo da je za svakih 100 dolara koji su bili kod njega deponirani, bilo moguće izvući 42% profita, dok je većina ljudi mislila kako on uzima samo 2%.** Ostali zlatari su također radili istu stvar.

Stvarali su novac iz ničega potezom olovke, a pored toga su još zaračunavali i kamate.

Vlada naravno nije kovala novac, ona je u stvari samo štampala novčanice i kovanice i davala ih zlatarima da ih ovi distribuiraju. Fabijanov jedini trošak je bila jedna mala svota koju je izdvajao za štampanje novca. Međutim, oni su ipak stvarali novac za kredititranje ni iz čega, a naplaćivali su kamatu za njega. Većina ljudi je vjerovala da je vlada ta koja upravlja zalihama novca. Također su vjerovali kako im Fabijan posuđuje novac koji su drugi povjerili, mada je bilo čudno kako to da se ničiji polog nije smanjivao. Da su svi pokušali podići svoj novac odjednom, prevara bi bila otkrivena.

Jednog dana, Fabijana je posjetio jedan mudar čovjek. "Ova kamata nije u redu. **Z**

a svakih $100 koje izdaješ, zahtjevaš $105 za uzvrat a onih $5 kamate ne može biti plaćeno jer taj novac ni ne postoji.

Farmeri proizvode hranu, industrija razna dobra itd., a ti samo proizvodiš novac. Ako npr. u zemlji postoje samo dvojica poduzetnika, a ostale ljude zaposlimo, pa onda posudimo $100 svakome, platimo im $90 u plaćama, a za sebe ostavimo $10 profita (kao našu plaću), to znači da je ukupna kupovna moć $90+$10 x 2, dakle $200. Međutim, da bi isplatili tebe, mi bi morali prodavati naše proizvode po $210. Ako jedan od nas uspije prodati sve svoje proizvode za $105, drugi čovjek se može nadati da dobije samo $95. Također, dio čovjekovih dobara ne može ni biti prodan jer više nije preostalo novca kojim bi se kupili.

On ti još uvijek duguje $10 koje ti može otplatiti jedino posuđujući više. Taj je sistem nemoguć. Sigurno, trebao bi izdavati $105, dakle $100 meni, a $5 samom sebi, koje ćeš moći trošiti. Tada bi 105 dolara bilo u opticaju i dug bi mogao biti otplaćen."

Fabijan ga je mirno saslušao i na kraju je rekao: "Financijska ekonomija je jedna komplicirana stvar, mladiću. Za takve su stvari potrebne godine proučavanja. Pusti mene da brinem o tim stvarima, a ti se brini o svojima. Moraš biti efikasniji, produktivniji, ekonomičniji i postat ćeš bolji poslovni čovjek. Ja sam uvijek voljan pomoći kad se o tim stvarima radi."

Čovjek je otišao neuvjeren. Bilo je nešto pogrešno u Fabijanovoj djelatnosti i on je osjećao da je Fabijan vješto izbjegao odgovoriti na njegova pitanja.

Ipak, većina ljudi je poštovala Fabijanovu riječ - "On je stručnjak, a ostali sigurno nisu u pravu. Pogledajmo samo kako nam se zemlja razvila, kako nam se proizvodnja poboljšala - Zasigurno napredujemo."

Kako bi pokrili kamatu na novac kojeg su posudili, trgovci su bili prisiljeni povisiti svoje cijene.

Radnici su se žalili kako su im plaće previše male. Poslodavci su odbijali davati veće plaće tvrdeći kako bi u suprotnom bili upropašteni. Farmeri nisu mogli dobiti pristojnu cijenu za svoje proizvode. Domaćice su se žalile kako hrana postaje sve skuplja.

I na kraju, neki ljudi su stupili u štrajk, što je do tada bila nepoznata pojava. Drugi su toliko osiromašili da im ni prijatelji i rodbina nisu mogli pomoći. **Većina njih je zaboravila na istinsko bogatstvo - plodna tla, velike šume, minerale i stoku. Mogli su misliti samo na novac za kojeg im se činilo da ga nikad nema dovoljno. Međutim, oni nikada nisu dovodili u pitanje sam - sistem.** Vjerovali su da je njihova vlada ta koja upravlja tim sistemom.

Nekolicina je povukla svoj novac i oformila 'posuđivaonice' ili 'financijske' kompanije. Tako su mogli dobiti 6% ili više, što je bilo bolje od Fabijanovih 3%, ali mogli su posuditi samo novac kojeg su posjedovali - nisu imali tu čudnu moć da stvaraju novac iz ničega, pišući brojke u knjige.

Ove kompanije su pomalo zabrinjavale Fabijana i njegove prijatelje, pa su oni brzo napravili nekoliko svojih kompanija. Uglavnom su kupovali druge, prije nego što su one uopće počele s radom. Za tili čas, sve financijske kompanije su prešle u njihovo vlasništvo ili su bile pod njihovom kontrolom.

Ekonomska situacija postajala je sve gora. Radnici su bili uvjereni da njihovi šefovi zarađuju prevelik profit. Šefovi su pak govorili kako su im radnici lijeni i kako ne ispunjavaju pošteno svoje radne obaveze. **Svi su prebacivali krivicu na druge.** Namjesnici nisu znali kako da riješe taj problem, a goruće pitanje je bilo - kako pomoći onima koji su bili pogođeni siromaštvom?!

Tako se počelo s programom socijalne pomoći a doneseni su i zakoni koji nalažu ljudima da im osiguravaju određeni doprinos. Ovo je razljutilo mnoge ljude koji su vjerovali u staromodnu ideju

kako je pomoć susjedu jedan čin drage volje: **"Ovi zakoni nisu ništa drugo do jedna ozakonjena krađa. Uzeti nešto od osobe protiv njene volje ne razlikuje se od krađe, bez obzira na to kakva je pozadina tih mjera."**

Međutim, svi su se osjetili bespomoćnima, a zaplašivali su ih i zatvorskim kaznama ukoliko bi odbili platiti. Ove dobrotvorne sheme donijele su određena poboljšanja, ali problem se brzo vraćao, te je trebalo više novca. Cijena ovih programa je stalno rasla, baš kao i veličina vladajućih struktura.

Većina namjesnika bili su iskreni ljudi koji su davali sve od sebe. Nije im se sviđala ideja da traže sve više i više novca od svog naroda, i na kraju nisu imali drugog izbora nego početi posuđivati novac od Fabijana i njegovih prijatelja. Nisu imali pojma kako će taj novac moći vraćati. Roditelji si više nisu mogli priuštiti da plaćaju učitelje za svoju djecu. Nisu mogli plaćati liječnike. A prijevoznici su ostajali bez posla.

Vlast je bila prisiljena preuzimati ove djelatnosti, jednu po jednu na sebe. Učitelji, liječnici i mnogi drugi postali su državne sluge, tj. službenici. Malo njih je bilo zadovoljno svojim poslom. Dobili su primjerene plaće ali su izgubili svoj identitet. Postali su sićušni kotači u jednoj ogromnoj mašini.

Nije bilo mjesta za osobnu inicijativu, a ni neko osobno zalaganje se nije priznavalo, plaća im je bila ograničena, a napredovalo se samo u slučaju penzioniranja ili smrti njihovih pretpostavljenih.

U očaju, neki članovi vlade su potražili Fabijanov savjet. **Smatrali su ga vrlo mudrim, a ličio je i na nekoga tko se razumije u pitanja novca.**
On je saslušao njihove probleme i na kraju im je odgovorio:
"Mnogi ljudi nisu u stanju sami rješavati svoje probleme, pa trebaju nekog tko će ih rješavati umjesto njih.
Sigurno se slažete s tim da većina ljudi ima pravo da bude sretna i osigurana nužnim

potrepštinama za život. Uostalom, jedna od naših velikih izreka i kaže: 'Svi su ljudi jednaki', zar ne?"

Jedini način da se stvari usklade bio bi da se uzme višak bogatstva od bogatih i da se on ustupi siromašnima. Uvedite porezni sistem. Što više čovjek ima, više će morati platiti. Sakupljajte poreze od svake osobe ovisno o njezinoj radnoj sposobnosti i dajte svakome prema njegovoj potrebi. Škole i bolnice bi trebale biti besplatne za sve one koji si ne mogu priuštiti da ih plate."

Fabijan im je ponudio dugačak govor ukrašen visokim i plemenitim idealima, a na kraju je završio sa: "Oh, uzgred rečeno, nemojte zaboraviti da mi dugujete novac. Posuđujete ga već neko vrijeme. Najviše što mogu učiniti da pomognem je da mi platite samo kamate. Opraštam vam glavnicu, platite samo kamate."

Otišli su bez neke dublje analize Fabijanove filozofije. Uveli su porez na dobit - što više zaradiš, veća ti je porezna stopa. Nikome se ovo nije sviđalo ali su plaćali ili odlazili u zatvor.

Trgovci su još jednom bili prisiljeni povećati cijene, nadničari su tražili veće nadnice što je natjeralo mnoge poslodavce da zamjenjuju ljude mašinama. Ovo je prouzrokovalo dodatnu nezaposlenost i prisililo vladu da uvede još više programa za socijalnu pomoć.

Uvedene su tarife i ostala sredstva zaštite kako bi se očuvale neke industrijske branše, ako ništa, onda bar zato što su osiguravale zaposlenje većem broju ljudi. **Neki su se pitali da li je svrha proizvodnje - proizvodnja dobara ili proizvodnja radnih mijesta!?**

Kako su se stvari pogoršavale, isproban je cijeli jedan niz raznoraznih mjera poput kontrole plaća, kontrole cijena i kontrole svega i svačega. Vlada je nastojala skupiti što više novca kroz poreze na prodaju, poreze na plaću itd. Netko je primjetio da izmedu farmerovog žita, pa do štruce kruha na domaćem stolu, stoji 50 poreza.

Javljali su se 'stručnjaci' i neki su bili izabrani u vladu, ali nakon svakog godišnjeg sastanka vraćali su se ne postigavši ništa osim vijesti da će porezi biti preraspodijeljeni, međutim, u globalu oni su uvijek rasli.

Fabijan je zahtjevao svoje pare, a sve veće i veće svote poreznog novca su bile potrebne kako bi se njega isplatilo.

Tad je došlo do stvaranja čitavog spektra stranačkih politika - ljudi su se počeli svađati koja grupa upravitelja može najbolje riješiti probleme. Svađali su se oko ličnosti, ideoligija, stranačkih programa, svega osim - istinskih problema.

U jednom gradu je kamatni dug premašio iznos poreza koji je bio prikupljen tokom posljednje godine dana. U cijeloj zemlji se suma neplaćenog kamatnog novca povećavala, a dodatna kamata se zaračunavala i na neplaćene kamate.

Malo po malo, Fabijan i njegovi prijatelji postajali su vlasnici velikog dijela stvarnog bogatstva zemlje. On je time dobio i veću mogućnost nadzora nad ljudima. Međutim, taj nadzor je još uvijek bio nepotpun. Znali su da situacija neće biti sigurna dok svaka osoba ne bude stavljena pod kontrolu.

Većina onih ljudi koji su se protivili sistemu bili su ušutkivani financijskim pritiscima ili su trpjeli

javno izrugivanje. Da bi to mogli raditi, Fabijan i njegovi prijatelji kupili su većinu novina, televizijskih i radio stanica a on je pažljivo odabirao i ljude koji će njima upravljati. Mnogi od tih ljudi imali su iskrenu želju za poboljšanjem svijeta ali nisu mogli postati svjesni da su iskorištavani. **Njihova rješenja su se uvijek bavila posljedicama problema, a nikad uzrokom.**

Postojalo je nekoliko različitih novina - jedne za desno krilo, druge za lijevo. Jedne za radnike, druge za šefove itd. Nije bilo bitno u koje se vjeruje sve dok se nisu doticale istinskog problema.

Fabijanov plan se skoro približio svom potpunom ispunjenju. Cijela zemlja mu je bila dužna. Kroz obrazovni sistem i medije, on je uspostavio nadzor nad ljudskim umovima. Ljudi su mogli vjerovati samo ono što je on od njih tražio.

Kad čovjek ima mnogo više novca nego što ga može potrošiti na svoje prohtjeve, što mu onda uopće preostaje što bi ga moglo uzbuditi? Za one s mentalitetom vladajuće klase, odgovor je moć - sirova moć nad drugim ljudskim bićima. Dok su u vladi i medijima bili korišteni idealisti, pravi rukovodioci koje je Fabijan tražio bili su oni s mentalitetom vladajuće klase.

Većina zlatara su postali takvima. Poznavali su osjećaj velikog bogatstva, ali ih ono više nije uzbuđivalo. Tražili su izazov i uzbuđenje, a ostvarenje potpune vlasti i moći nad ljudskim masama predstavljalo je jednu krajnje izazovnu igru.

Oni su vjerovali da su superiorni u odnosu na druge. "Naše je pravo i dužnost da vladamo. Ljudske mase ne znaju što je dobro za njih. One trebaju biti okupljene i organizirane. Vlast je naše pravo po rođenju."

U cijeloj zemlji Fabijan i njegovi prijatelji posjedovali su mnogo kreditnih agencija. Istina, bile su privatne i odvojeno posjedovane. Teoretski, one su predstavljale konkurenciju jedne drugima ali u stvarnosti radile su vrlo čvrsto i zajednički. Nakon što su uvjerili par namjesnika, osnovali su jednu instituciju koju su nazvali **'Centar Novčanih Rezervi'**. Nisu čak koristili ni svoj novac za to - stvorili su zajam od dijela novca iz depozita drugih ljudi.

[redacted]

http://www.clubdiletanta.hr/reklame/novac.htm

